

สารบัญ

| บทที่                                                  | หน้า |
|--------------------------------------------------------|------|
| 1 บทนำ.....                                            | 1    |
| ความเป็นมาของปัญหา.....                                | 1    |
| คำถามในการวิจัย.....                                   | 6    |
| จุดมุ่งหมายของการศึกษา.....                            | 6    |
| ขอบเขตของงานวิจัย.....                                 | 7    |
| ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....                         | 7    |
| นิยามศัพท์เฉพาะ.....                                   | 8    |
| สมมติฐานของการวิจัย.....                               | 8    |
| 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....                  | 9    |
| แนวความคิดเกี่ยวกับทุนทางสังคม.....                    | 10   |
| แนวความคิดเรื่องการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการน้ำ..... | 21   |
| งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....                             | 34   |
| กรอบแนวความคิดพื้นฐานการวิจัย.....                     | 37   |
| 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....                              | 38   |
| ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....                           | 38   |
| เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....                        | 39   |
| การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและเก็บข้อมูล.....   | 42   |
| การวิเคราะห์ข้อมูล.....                                | 44   |
| การนำเสนอข้อมูล.....                                   | 44   |
| สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....                   | 44   |

สารบัญ (ต่อ)

| บทที่                                                         | หน้า |
|---------------------------------------------------------------|------|
| 4 ผลการวิจัย.....                                             | 45   |
| ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง.....                            | 45   |
| ระดับทุนทางสังคม.....                                         | 56   |
| ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำ.....                         | 77   |
| ความสัมพันธ์ของทุนทางสังคมและการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำ..... | 85   |
| 5 บทสรุป.....                                                 | 103  |
| สรุปและอภิปรายผลการวิจัย.....                                 | 103  |
| ข้อเสนอแนะ.....                                               | 108  |
| บรรณานุกรม.....                                               | 110  |
| เชิงอรรถ.....                                                 | 117  |
| ภาคผนวก.....                                                  | 118  |
| ประวัติผู้วิจัย.....                                          | 201  |

## สารบัญตาราง

| ตาราง                                                                                                                                                                                     | หน้า |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 1 แสดงความหมายของทุนทางสังคมของนักวิชาการหรือองค์กรในต่างประเทศ.....                                                                                                                      | 11   |
| 2 แสดงความหมายของทุนทางสังคมของนักวิชาการไทย.....                                                                                                                                         | 14   |
| 3 แสดงประเภทของเครือข่ายแบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ.....                                                                                                                                | 18   |
| 4 แสดงความหมายของการมีส่วนร่วม.....                                                                                                                                                       | 23   |
| 5 แสดงความถี่และร้อยละของข้อมูลพื้นฐาน.....                                                                                                                                               | 46   |
| 6 แสดงความถี่ของตัวอย่างต่อการทำกิจกรรมในแต่ละวัน.....                                                                                                                                    | 54   |
| 7 แสดงจำนวนตัวอย่างที่เข้าร่วมกลุ่มในแต่ละประเภท และจำนวนกลุ่มที่เข้าเป็นสมาชิก.....                                                                                                      | 57   |
| 8 แสดงความถี่ของจำนวนกลุ่มที่สมาชิกกลุ่มสูบน้ำเข้าเป็นสมาชิก.....                                                                                                                         | 59   |
| 9 แสดงลักษณะการร่วมงานภายในกลุ่มโดยรวม.....                                                                                                                                               | 60   |
| 10 แสดงความถี่ (n) และร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง (%) ตามระยะเวลาเฉลี่ยที่เข้าเป็นสมาชิกกลุ่ม, เวลาเฉลี่ยที่ใช้ในการเข้ากิจกรรมในกลุ่มต่อสัปดาห์, และรูปแบบการเข้าร่วมทำกิจกรรมภายในกลุ่ม..... | 61   |
| 11 แสดงค่าเฉลี่ยของทุนทางสังคมด้านบรรทัดฐานการพึ่งพาอาศัยกัน แยกเป็นรายข้อ                                                                                                                | 70   |
| 12 แสดงค่าเฉลี่ยของทุนทางสังคมด้านความไว้วางใจ แยกเป็นรายข้อ.....                                                                                                                         | 73   |
| 13 แสดงค่าเฉลี่ยในการมีส่วนร่วมในแต่ละด้าน แยกเป็นรายข้อ.....                                                                                                                             | 78   |
| 14 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำ ตามระดับของเครือข่ายชุมชน.....                                                                                                           | 86   |
| 15 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำ ตามระดับบรรทัดฐานของการพึ่งพาอาศัยกัน.....                                                                                               | 87   |
| 16 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำ ตามระดับบรรทัดฐานของการพึ่งพาอาศัยกันในระดับครอบครัว.....                                                                                | 90   |
| 17 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำ ตามระดับบรรทัดฐานของการพึ่งพาอาศัยกันในระดับชุมชน.....                                                                                   | 92   |

สารบัญตาราง (ต่อ)

| ตาราง                                                                                                       | หน้า |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 18 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำ ตามระดับบรรทัดฐานของ<br>การพึงพาอาศัยกันทั่วไป.....        | 94   |
| 19 แสดงการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำ ตามระดับความไว้วางใจ.....                                  | 98   |
| 20 แสดงตารางสรุปผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำ ตาม<br>องค์ประกอบของทุนทางสังคมในแต่ละด้าน..... | 105  |

## สารบัญภาพ

| ภาพ                                                                                                                                   | หน้า |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 1 แผนที่แสดงเขตปกครององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยดง อำเภอเมือง จังหวัด<br>พิจิตร.....                                                    | 5    |
| 2 ความสอดคล้องระหว่างแนวคิดทฤษฎีทางสังคมของ Robert D. Putnum กับ<br>นักวิชาการท่านอื่นๆ.....                                          | 17   |
| 3 กระบวนการการมีส่วนร่วม.....                                                                                                         | 25   |
| 4 ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน.....                                                                                                   | 31   |
| 5 กรอบแนวความคิดในการวิจัยปรับปรุงจากแนวคิดทฤษฎีทางสังคมของ Robert D.<br>Putnum และแนวคิดกระบวนการมีส่วนร่วมของ Kohen และ Uphoff..... | 37   |
| 6 แผนผังขั้นตอนการจัดทำแบบสอบถาม.....                                                                                                 | 43   |
| 7 แผนภูมิวงกลมแสดงเพศของกลุ่มตัวอย่าง.....                                                                                            | 50   |
| 8 แผนภูมิวงกลมแสดงอายุของกลุ่มตัวอย่าง.....                                                                                           | 50   |
| 9 แผนภูมิวงกลมแสดงระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่าง.....                                                                                  | 51   |
| 10 แผนภูมิวงกลมแสดงระดับสถานะภาพของกลุ่มตัวอย่าง.....                                                                                 | 51   |
| 11 แผนภูมิวงกลมแสดงศาสนาของกลุ่มตัวอย่าง.....                                                                                         | 52   |
| 12 แผนภูมิวงกลมแสดงระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่อบต. ห้วยดง อ.เมือง จ.พิจิตร<br>ของกลุ่มตัวอย่าง.....                                 | 52   |
| 13 แผนภูมิวงกลมแสดงสถานะภาพในครอบครัวของกลุ่มตัวอย่าง.....                                                                            | 52   |
| 14 แผนภูมิวงกลมแสดงอาชีพของกลุ่มตัวอย่าง.....                                                                                         | 53   |
| 15 แผนภูมิวงกลมแสดงระยะเวลาในการประกอบอาชีพต่อวันของกลุ่มตัวอย่าง.....                                                                | 53   |
| 16 แผนภูมิวงกลมแสดงระดับพื้นที่ที่ใช้ทำการเกษตรกรรมของกลุ่มตัวอย่าง.....                                                              | 53   |
| 17 แผนภูมิวงกลมแสดงระดับรายได้ต่อเดือนของกลุ่มตัวอย่าง.....                                                                           | 54   |
| 18 แผนภูมิแท่งแสดงจำนวนกลุ่มที่ตัวอย่างเข้าร่วมเป็นสมาชิก แยกเป็นรายประเภท                                                            | 58   |
| 19 แผนภูมิแท่งแสดงจำนวนกลุ่มที่เข้าเป็นสมาชิก.....                                                                                    | 59   |
| 20 แผนภูมิแท่งแสดงลักษณะการทำงานร่วมกันภายในกลุ่ม.....                                                                                | 60   |

## สารบัญภาพ (ต่อ)

| ภาพ                                                                                                                                                                                                  | หน้า |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 21 แผนภูมิวงกลมแสดงจำนวนกลุ่มที่ตัวอย่างเข้าเป็นสมาชิก, ระยะเวลาที่เข้าร่วมกลุ่ม, ระยะเวลาที่ทำกิจกรรมต่อสัปดาห์ และรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม.....                   | 62   |
| 22 แผนภูมิวงกลมแสดงจำนวนกลุ่มที่ตัวอย่างเข้าเป็นสมาชิก, ระยะเวลาที่เข้าร่วมกลุ่ม, ระยะเวลาที่ทำกิจกรรมต่อสัปดาห์ และรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับศาสนา.....                       | 63   |
| 23 แผนภูมิวงกลมแสดงจำนวนกลุ่มที่ตัวอย่างเข้าเป็นสมาชิก, ระยะเวลาที่เข้าร่วมกลุ่ม, ระยะเวลาที่ทำกิจกรรมต่อสัปดาห์ และรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ/การศึกษา/สิ่งแวดล้อม..... | 64   |
| 24 แผนภูมิวงกลมแสดงจำนวนกลุ่มที่ตัวอย่างเข้าเป็นสมาชิก, ระยะเวลาที่เข้าร่วมกลุ่ม, ระยะเวลาที่ทำกิจกรรมต่อสัปดาห์ และรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการเงิน/อาชีพ.....               | 65   |
| 25 แผนภูมิวงกลมแสดงจำนวนกลุ่มที่ตัวอย่างเข้าเป็นสมาชิก, ระยะเวลาที่เข้าร่วมกลุ่ม, ระยะเวลาที่ทำกิจกรรมต่อสัปดาห์ และรูปแบบการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมสันทนาการ.....            | 66   |
| 26 แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยของบรรทัดฐานของการพึงพาศักดิ์กัน แยกเป็นรายด้าน.....                                                                                                                      | 69   |
| 27 แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยของบรรทัดฐานของการพึงพาศักดิ์กัน แยกเป็นรายข้อ.....                                                                                                                       | 72   |
| 28 แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยของความไว้วางใจ แยกเป็นรายข้อ.....                                                                                                                                        | 74   |
| 29 แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในการจัดการน้ำ.....                                                                                                                                       | 80   |
| 30 แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ แยกตามระดับของบรรทัดฐานของการพึงพาศักดิ์กัน.....                                                                                              | 88   |
| 31 แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ แยกตามระดับของบรรทัดฐานของการพึงพาศักดิ์กันในระดับครอบครัว.....                                                                               | 91   |

สารบัญภาพ (ต่อ)

| ภาพ                                                                                                                     | หน้า |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| 32 แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ แยกตามระดับของ<br>บรรทัดฐานของการพึ่งพาอาศัยกันในระดับชุมชน..... | 93   |
| 33 แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ แยกตามระดับของ<br>บรรทัดฐานของการพึ่งพาอาศัยกันทั่วไป.....       | 95   |
| 34 แผนภูมิแท่งแสดงค่าเฉลี่ยของการมีส่วนร่วมในด้านต่างๆ แยกตามระดับของ<br>ความไว้วางใจ.....                              | 99   |